

ZVEZA SLOVENSKIH KLUBOV



FEDERATION OF SLOVENIAN CLUBS

# VESTNIK MELBOURNE

## "messenger"



Glasilo članov S. K. Melbourne, Vic. - IZHAJA MESECNO - Predsednik V. Molan - Naslov uprave

Kluba: 371a Park St., Princes Hill, Vic. - Tel.: 38-1679 - Za urednistvo odgovarja tajnistvo

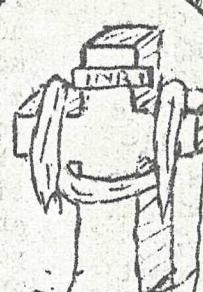
LETNIK VI.

APRIL, 1961

ŠTEV.: 4

Velika noč! Pred nami je in letos navsezgodaj. Velik praznik je velika noč, zelo velik. Velikonocno razpoloženje stopa v nas po postni dobi in človek se veseli tega največjega praznika leta. Vsaj včasih je bil eden največjih poleg božičnih praznikov. Doma smo imeli zmeraj v letu dva velika praznika: Veliko noč in Božič. Praz blagih pomladnih žarkih in tisti božični v nametih. Če bi nas kdo vprašal kateri iz je večji, bi skoraj marsikateri prišel v pa v dolgo razpravljanje. Pa mi o tem vali. Vedeli smo: V E L I K A N O bilo dovolj. Veliki teden se vrstil zvonovi ne zaneme in jih zamen petek tako tiho in mirno pada na like črno pokritim križem: Krist in mimo grede se v njem pojavi dolga debata ni mogla zaključiti nik leta! Velika sobota .... opravah na Veliko noč .... popoldne ljejo proti hiši božji, da bo konočno. Iste dobrine so imele lo slajše in boljše, kar je pris je doma ostalo? Velika noč je pripravljena po neizrečenem zasu. Za one doma, odkjer smo pri Za nas? Morda za nas ima pomen ko pa za one res Velika noč,

Velika noč je blag, kakšen je njegov našel njegovo v Štiri



vesel praznik; človek, ki ve, pomen in na kaj nas spominja, bo velikost tudi drugje, morda ne samo dnevnu dopustu. Morda tam, kjer jo najdejo njegovi bližnji doma! Da, prazniki: Velika noč .... Božič.....; Novo le-

to se kakor zgubi v božičnem vzdušju in prazniku. Morda vmes še eno "žegnjanje". Res, prazniki, veliki prazniki - pa Velika noč se izoblikuje izmed vseh v največji, v veselo Alelujo! - Spet zapojo zvonovi, človeško srce jih lahko šliši neskončno daleč, dalj kot enajst tišč milij...! Še preden radio oddaja svoje jutrannje melodije, se spojijo v melanholično poezijo zvonovi - daljni zvonovi...

materinščina... Puščina...  
Suojaz...)

Materinščina... tujina... jaz, kaj pa ima to opraviti z nami in v takšni obliki (ali ima sploh kaj sku+pnega med seboj) ko je pa vsako zase svoje poglavje? Materinščina, mišljen narodni jezik, je poglavje zase, ki je res nekaj koristnega, vendar je ostalo za nami in je sedaj brez vsake koristi - skoraj v napoto, misli marsiči kdo izmed nas. Saj takšna mnenja smo slišali skorajda bi rekeli na pol uradno. Tujina je zopet poglavje, o katerem bi mogli veliko več povedati, pa v glavnem samo kritizirati, je mišljenje mnogih. In jaz? Jaz je pač lahko vsak izmed nas, ali pa vs. k tisti, ki to bere.

Združimo zdaj vsa tri poglavja v eno; naredimo iz romana zgoščeno črtico, da ne bo preveč besed in izluščimo nekaj, nekaj kar je jedro vsemu. Naj bo čas dogajanja današnjost in osebe v tej črtici (ki ni črtica) bodimo mi sami.

Smo ljudje, pripadniki naroda, ki ima svoj jezik, na podlagi njega bogato književnost preko katere nas je svet spoznal in tudi priznal ter uvrstil med visoko inteligenčen narod. Celo marsikje najdemo od tujcev, ki so živeli med nami, ali nas spoznavali preko literature, čudenje, kako se je tako malo narod mogel uvrstiti med velike. Tujec je našel izraz: Je malo narod, pa velik. Toda mi smo izmed tistih, za katere rodna gruda "nima prostora" iz kakršnih koli razlogov, gotovo pa ne vsled, ker je nismo dovolj ljubili oziroma je še ne ljubimo. Naš jezik nam je lepo zvreč, doni nam kot cisti glas citer, v njem so vsa naša premisljevanja, mislimo v njem, čeprav marsikdaj niti ne vemo tega. Zdele se nam bi grešno da ga omalovažujemp. Le ko se hocemo napihniti se napihujemo izražajoč se v tujem jesiku. Morda se bojimo, da bi se sramovali sami sebe.

Poleg življenja nam je mati podarila kot največje bogastvo tudi dedno bogastvo - svoj jezik. Zato ga s popolno pravico lahko imenujemo materin jezik ali materinsčina.

Zavračajoč njen jezik in obdržati si samo življenje je prazvzaprav greh pred lastno materjo, ker jo s tem nekako omalovažuješ, se spenjaš nad njo nad katero se nikdar ne boš mogel vzpeti z vso svojo učenostjo.

Narod brez jezika je mrtev.  
Oziroma jezik brez naroda je mrtev.  
Latinščino in grščino uporabljamo  
dames še samo kot mrtve jezike.  
Narodi, ki pa so izgubili svoj jezik,  
se niso mogli obdržati na površju,  
ker so s tem izgubili svojebitne ele-  
mente: knjizevnost, šole v narodnem  
jeziku in končno tudi narodno začest,  
da niti ne omenimo samostojnosti.  
Tujec se je zrasel v njihovo srce  
hote ali ne hote. Počasi so se zače-  
le izgubljati njegove narodne last-  
nosti, popolnoma pa si ni nikdar  
mogel pridobiti tujih ali se vživeti  
z zadovljstvom v nje, bilo v kate-  
remkoli pomenu. Kar je karakteri-  
stično za narod kot skupino, mora  
biti še bolj za posameznega pripa-  
anika. Propadanje in potujčemanje  
posameznikov je kakor gnijtje dreve-  
snih korenin.

Tujina je nevarnost, v kateri se lahko brez potrebe narod začne podirati (posebno v okoliščinah Slovencev-), nevarnost, da začne od korenin. Vsekakor bo način ostala korist od zdravih korenin in nič manj posamezniku, ki se zaveda: Kaj je država in kaj je narod in končno kaj je tujina in njegov - jaz.



- 11 -

## V A Ž N O: OBVESTILO ČLANAM DRAMATSKE SEKCIJE

OBVEŠČAJO SP VSI ČLANI DRAMATSKOJ SEKCIJE IN MOREBITNI NOVI INTERESANTI,  
DA SO DILEKTANTSKE VAJE SEKCIJE VSAKO DRUGO NEDELJO ZAČENŠI  
S 26. MARcem V SLOVENSKEM DOMU OB 15. uri.

# Po fiktoriji...

P. Bazilij

- \* Ta je pa lepa! Zadnjikrat semv "Vestniku" voščil vesele velikonočne praznike v prepričanju, da je "Vestnik" zadnja številka pred prazniki! Včeraj pa mi urednik pove: "V ponedeljek zlagamo novo številko!..." To se pravi: spet za stroj. Pa ravno pred odhodom v Južno Avstralijo.
- \* Porok to pot ni nič. Je pač post, pa menda vse čaka, da bo velika noč minila. Krst a pa lahko omenim samo dva: V Geelongu so 12.marca prinesli v cerkev IVANA, sina Ivana ŠIRCA in Margarite Gertrude Hey. V Melbournu pa smo krščevali dne 18.marca in sicer v družini Petra MUKAVCA in Vere r. Škrjanec. Hčerki bo ime VERA GABRIJELA. To pot pa torej ni zmage ne za dečke in ne za deklice: Kar l:1 moramo napisati. Vsekakor naše čestitke srečnim staršem!
- \* Danes je tretja nedelja v mesecu. Ravno sem se vrnil od naše slovenske maše pri Sv.Frančišku v mestu in od prijetnega večera v dvoranici pod samostanom, kjer se zbiramo na prosvetne večere. To pot smo praznovali MATERINSKI DAN. V čast našim matricam so nastopili otroci naše SLOVENSKE ŠOLE ter pokazali vsem udeležencem, da so v teh nekaj mesecih slovenske šole bili zelo pridni. V prijetnih pevskih in deklamacijskih točkah so se prez vsakega strahu pojavljali na održu in nam vsem pravili dovolj veselja in tudi smeja. Vem, da je imela naša učiteljica Anica z njimi dosti skrbi in dela - a ves trud je bil nagrajen z lepin uspehom te naše prve otroške prireditve. Iskréna zahvala njej in vsem ostalim, ki so kakor koli pomagali pri Materinski proslavi. Iskréna zahvala tudi staršem teh naših malčkov, ki so jih takoj redno vodili v šolo in na vaje.
- Otroci so se res dobro odrezali. In vedno več veselja imajo s to našo šolo. Daje jim zavest, da je tudi jezik, ki ga slišijo doma pri atu in mami, lep in vreden prav tako kakor angleščina. Taki otroci se tudi kasneje v življenju ne bodo nikdar sramovali jezika svojih staršev. Če jim naša šolane bo dala nič drugega kot to, jim bo dala dovolj. Prireditve kot je bila današnja proslavica pa jim bodo pripravile veliko veselja in jim bodo ostale v najlepšem spominu na mladost.
- Iz srca želim samo to, da bi tudi ostali starši žrtvovali svojim otrokom nekaj uric in jih prideljali v Slovensko šolo. Verjemite, da bo vsak trud bogato poplačan ter bo čez nekaj let manj odtujenih otrok našim izseljenskim staršem.
- \* V Geelongu je med tem časom od zadnjega "Vestnika" zapel mrtvaški zvon. V četrtek dne 9.marca sem dobil telefonski klic od odbora našega bratskega tankajšnjega Slovenskega kluba. Žalostno novico so mi sporočili: Janko VESENJAK se je v borek dne 7.marca smrtno ponesrečil z motorjem. Pretreslo me je, saj sem Janka poznal: ni bil eden fantov, ki bi z motorjem drvel kot strela brez glave in bi danes lahko rekli: Sam si je kriv nesreče! A nesreča ne počiva in Janka ni več med nami. Pralci "Vestnika" se verjetno še spominjate njegovih literarnih črtic, ki jih je večkrat objavljal v našem klubskem glasilu, saj je bil od prihoda v Avstralijo član SKM. Četudi kmečki fant brez posebnih šol, je rad prijel pero v roke.
- Janko VESENJAK je bil rojen dne 2.decembra 1934 v Slovenskih Goricah, Kukava pri Ptiju. Leta 1956. je bežal v Avstrijo, naslednje leto pa je emigriral v Avstralijo, kjer je že bila njegova poročena sestra Marija. Živel je v vasici Officer na Princes Highway, v avgustu lanskega leta pa se je preselil k svoji sestri v Geelong (Norlane), ki je s svojo družinico medtem dobila lastni domek. Prav en teden pred svojosmrтjo se je preselil v lastno barakico poleg sestrine hiše. - Janko je v motorjem zavozil naravnost v avto, ki je obračal pred njim v stransko ulico. Bil je na mestu mrtev.
- V soboto dne 11.marca smo se rojaki zbrali v cerkvi sv.Družine v Bell Parku, kjer imamo mesečno slovensko mašo. Po maši zadušnici in opravljenih molitvah za mrtve smo pokojnega Janka odpeljali na pokopališče v West Geelongu. Na grobu mu je v slovo spregovoril nekaj besed novi predsednik geelongškega Slovenskega kluba, g.Bizjak. Ker je bil pogreb v soboto, je bila udeležba rojakov zares lepa. Številni venci so pričali, da je bil Janko med njimi zelo priljubljen.
- Žalujoči sestri ter ostalim sorodnikom doma izrekano naše iskréno sožalje. Janko, Tebi pa bodi lahka avstralska zemlja! Počivaj v miru!
- \* O našem DOMU razpravlja SKM na vsaki svojih sej. Kaj res vsi skupaj nismo toliko narodnozavedni, da bi ne prepustili skrbi samo odboru, ampak složno zagrabilo in DOM ohranili namenu? Vsakdo izmed nas bi moral čutiti odgovornost, ki jo ima do svojega naroda in ohranitve njegovih dobrin. Ko bi vsak izmed nas storil svoje, kako lahko bi bilo DOM plačevati in vzdrževati! Kje ste, avstralski Slovenci?
- \* No, za konec pa še enkrat: PRAV VESELO VELIKO NOČ VSEM ROJAKOM!

UPRAVA KLUBA POREČA

V zadnji št. Vestnika je ta rubrika ispadla. To seveda ni moglo ostati nezapaženo raznim ob strani stoječim vsevednim prerokom, ki so v tem že videli šibkost našega kluba. Aktivnost je od Božiča sem, res malo popustila. Delno je iskati vzrok temu prhuda agilnost v mesecu decembru, kar upehali smo se, ni pa ostala brez posledic le malo previsoka toplota, ki je nastopila takoj v novem letu. To so še prav posebno občutili tisti, ki imajo stalno zaposlitev na soncu ispostavljenem mestu. Ce še dodamo, da je redno izhajanje Vestnika odvisno več ali manj vedno od enih in istih ljudi, pri katerih tu in tam pač kaj lahko pride do zastoja, saj to je čisto človeško, smo s tem povedali vse.

V dokaz naše nezmanjšane dejavnosti naj navedemo par ukrepov, ki smo ji zadnje čase podvzeli. Isti so res malo lahko bi rekli, že kar drastični. Vendar pa imajo vedno eden in isti cilj. Okrepiti naš SKM, še nekoliko bolj v odspredju pa naš " SLEVENSKI DOM ".

Ob zaključku poslovnega leta smo poslali vsem našim dolžnikom prošnje za posavnavo njih obveznosti. Posamezniki so te prošnje prezrli, ali pa jih ne sprejeli dovolj resno. Ce bomo to prošnjo v kratkem ponovili, morda v malo spremenjeni obliki, bo gotovo ogenja v strehi. Ne oziraje se na ta ogenj, se nam vsiljuje v misel tukajšnji pregovor "nič za nič". Smo res v takšnem položaju, da nam vsaj trenutno, ni mogoče dopuščati raznih spredov. Naše obveznosti niso majhne, še prav posebno ne, če pomislimo, da je le peščica delavljnih. Zmanjšali smo obseg Vestnika, kar so vsi naši člani vzeliz z razumevanjem na znanje. Toliko več prehu pa dvigajo razni "zelo zavdni Slovenci", katerim ne mnjka polnih ust hvale o dejavnosti slovenstva. Njihova vključitev jim radi prezaposlenosti, nesposobnosti, oddaljenosti it.d. pa niti na misel ne pride. Besede Žrtev, sploh ne poznajo. Nismo samo zmanjšali obseg Vestnika. Točasne razmere so nam nakazovale potrebo izdati nove članske izkaznice, kar smo storili z novim letom. Trezno mislečemu človeku je odveč vsako pojasnilo, da bo prejel novo člansko izkaznico po predhodni izpolnitvi tozadevnih obveznosti. Ter kot tak lahko pričakuje, da bo še v nadalje deležen raznih članskih ugodnosti. Razveseljivo je, da so mnogi svojo dolžnost presenetljivo hitro ispolnili. Vsa čast in priznanje jim gre. Zelo smo jim hvaležni ter tem potom izrekamo vsem skupaj, najteplejšo zahvalo. Brez zamudnikov kajpak ni nikjer. Pri teh pa smo skušali obuditi njih čut do obveznosti, z ukinityijo nadaljnega pošiljanja Vestnika. Izdatki za papir in znamke so se kar občutno zmanjšali. Ker pa vemo, da ni pravila brez izme, kot da so mnogi naši člani v svojih dnevnih skrbeh in delu, resnično pozabili misliti na naše težave, bomo nadalje pošiljanje Vestnika, zopet zelo radi pričeli. Le sporočilo nam naj svojo željo pisemo in priložijo člankino. Lahko pa storijo to tudi pisemo pardon osebno, bodisi v pisarni nasega doma ali pa pri posameznih članih upravnega odbora SKM.

Neštetim v bližini SKM ni ostalo prikrito, da se zadnji čas nekaj kuha, po njihovem izražanju. Na tisti nekaj, so predvsem nakazovale zadnje redne in izredne seje, ki so se vršile kar naprej. Res je, nekaj se kuha. Točneje povedano, smo že skuhali (bolj bi bilo žalostno, če bi ne) Sklepi zadnjih že kar mučnih sej, so tukaj. Za izvedbo istih pa je potrebno občutno obuditi čut odgovornosti posameznikov. Skratka, poprijeti je potrebno ponovno z vsemi močmi, le tako nam bo zajamčen uspeh. Volje nam na zadnji izredni sej ni primanjkovalo dasiravno so bili posamezniki zelo nestrpni in neučakani.

Z razpisom brezobrestnega posojila ni uspeha, o tem smo si na jesnem. Mnogi nam sicer svetujejo ponoven obisk slehernega Slovenca osebno, česar pa žal nemoremo storiti, ker smo ob razpisu povdarjali, da na domu ne bomo več nikogar nadlegovali. Pa tudi sicer bi bilo to zopet združeno le z malo, prevelikimi žrtvami posameznikov, ki so jim razni očitki in podtikanja, katere so morali slišati ob zadnje zbirk prostovolnjih prispevkov, še zelo sveži. Zanimivo pa bi bilo slišati, kje so danes vsi tisti, kateri so ob takratni zbirk obljudljali na veliko, kaj vse bodo oni še lahko dali, v denarju, v materialu, posojilu kar po 500 funtov so se slišale številke, vožnje, prostovoljno delo in kaj vem kaj vse smo že slišali. To vse se razume šele takrat, ko bomo enkrat lahko nekaj pokazali (češ kam gre denar). Ta nekaj se danes ponaša z blestečim napisom " SLEVENSKI DOM " kateri lebdi na istemu kot bel oblaček na nebnu. Vse ostalo pa mu manjka. Je mato naša krivda? Je! Le to besedo-naša, moramo prenesti na nas vse v Melbournu živeče Slovence. Slehernega poštenega Slovenca pač mora zadeti v srce, ko razmišlja, kaj vse smo že zamudili.

Uspeh je torej izostal,kaj sedaj?Roke križem in le nič is-preminjati,bo že kako,bi nam najraje odgovorili neodgovorni posamezniki. Padli so celo predlogi,oddati celo hišo v najem.S prejeto najemnino pa naj se isplačuje ista vse do tley dokler ne bo isplačana.Nazana rešitev je pač nekaj najlažjega,vsebuje pa kar zajetno mero strahopetnosti,se vam ne zdi? Ce pa iščemo nalbolj pravilnega izhoda sami,jim zopet ni všeč.Nazivajo cel naše težnje po najbolj pravilni rešitvi,za prazno besedičenje,ki se ob njihovem dodatku res nekako izmaliči.

Mi pa bomo sklicali članski sestanek.Naistem pojasnili še vsem tistim članom,ki,tega poročila morda ne bodo čitali,v čem je cela zadeva.Prijavili so se mladi interesenti,kateri pri naši zadnji zbirki prostovoljnih prispevkov niso sodelovali,da so pripravljeni priceti s ponovno zbirko.V kolikor se bo naše članstvo s tem predlogom strinjalo je seveda še odprt vprašanje.Del našega doma bomo v najbližnji bodočnosti oddali v najem,ker isti žal ne služi temu namenu,kot je to bila naša želja.Sklenili smo tudi v najkrajšem času zgraditi zadaj na vrtu primerna igrišča z baloničem,kar sicer ni nič novega in bi bilo to že lahko davno izvršeno,ko bi bili malo manj poslušalo razne precej birokratične nasvete raznih solicitorjev.In še nekaj,kar pa naj ostane za enkrat še tajnost.To so torej naši zadnji sklepi in nič drugega.Cemu so bili neki potrebni.SKM je do danes isplačal letni obrok za odplačilo stavbe v znesku 800 funtov,poleg tega mesek ca 200 funtov za vzdrževanje DOMA v katerem so zapadeni,davek,voda,elektrika,telefon,plin in tako dalje.Dohodkov pa razen prostovoljne zbirke ob prilikl otvoritve istega,ni imel niti enega šilinga.SKM je v stanju plačati še en obrok za pol leta,kaj pa bi nastopilo potem je pa tudi še odprt vprašanje.Upisano brezobrestno posojilo v znesku 600 funtov je brezkoristno naloženo na našem bančnem kontu,ker se istega nismo poslužili porabiti za isplačilo odnosno odplačilo našega doma iz enostavnega razloga,ker bi potem ne bili v stanju ispolniti naših obveznosti,do upisnikov posojila.O tem znesku bo potrebno raspravljati na letni skupščini,kar smo ob začetku raspisa povdarjali.Prvenstveno besedo o tem bodo seveda imeli tozadevni upisniki.Takšno je v glavnem današnje gospodarsko stanje,ki nam resda trenutno še ne povzroča glavobola.Enako res pa je,da si tega glavobola tudi potem,prav nič ne želimo.Najbrže nam tega nebo nihče štel v slab stran,če podvzemamo gotove korake pravočasno.

Spreminjam Še urnik naše dežurne službe v toliko,da bodo sledje uradne ure mesto v torek - v sredo zvečer od sedme do devete ure in nedeljo popoldne od treh do petih.Kot novodt uvajamo poleg možnosti,ureiti v navedenem času vsa vprašanja tičeča se članstva SKM in vprašanja doma,istočasno nuditi vsem tukaj živečim Slovencem "bresplačno" vse informacije po vprašanju nakupa ali prodaje zemljišč in hiš.Mnogim vam namreč ni znano,da sta v naši sredi g.Leopold Javk in Maks Hartman,ki se ukvarjata s tozadevno trgovino.Niso redki primeri,ko naši rojaki radi nepoučenosti po teh vprašanjih,zaidejo v kočljive položaje in si nakopljejo nepotrebne sitnosti in še stroške po vrhu.Povdarjamo,da bodo te informacije nudili v okviru SKM.,ne privatno in popolnoma brezobvezno ter bresplačno.

V oktoberski številki Vestnika lansko leto smo poročali o razrešitvi člana upravnega odbora g. Novak Jožeta,ki da bo razrešen ob predaji blagajniških dolžnosti.Danes lahko z veseljem zapišemo,da se to do današnjega dne še ni zgodilo.Se čudno sliši kaj ne?Seveda je finančno predajo dolžnosti g. Novak že davno izvršil,ne tako formalno.Mesto izvršitvevsestranske predaje dolžnosti,se je g.Novak raje vrnil v našo sredo in prevzel ispraznjeno mesto načelnika prireditve.Cestitamo g.Novak na posnemanja vredni gesti.V zgodovini SKM ste Vi prvi,ki ste bil v stanju pogledati resnici v oči in ugotoviti-da negombnost,brezbriznost,nepožrtvovalnost kažejo na mrtvilo.Mrtvilo pa je smrt,sicer ne telesna ampak toliko bolj psihološka in družabna,a zato nič manj žalostna od telesne.

Na koncu želimo vsem našim članom ter ostalim rojakom v Avstraliji kakor izven meja,prav vesele Velikonočne praznike z zvrhanim koščem pirhov.

"Planinka" Brisbane.Poslano prejeli,prav lepa hvala.Medčasni tudi vi,ki pa se je za en mesec žal zakasnilo.Oprostite prosimo.

# Drobline

V nedeljo, dne 12. marca, je imela po daljsem "odmuru" Dramatska sekcija pri SKM svoj redni sestanek. Kako se pozna, ce se malo prevec zadremlje! Na obisku. Na sestanku je bilo prisotnih dvanajst clanov sekcije, ki so obravnavali zacrtani program in njegovo izvedbo. Gostovanje sekcije v Geelong, ki je odpadlo v februarju zaradi dvorane, smo prelozili na april. Ravnotako smo zaceli z vajami Finzgarjeve Razvaline zivljenja. Sekcija bo za svoje clane imela se v bodoce stirinajstdnevne diletantske vaje in vpeljala vmed svoje delo tudi vec druzabnega zivljenja.

Ping-pongarji so pa res zaspali, ravnotako sahisti. Je-li to posledica vrocega poletja ali zgubljeno veselje in - volja? Upajmo, da bo jesensko dezevje zopet osvezilo in "namocilo" to nase zivljenje.

Mnoge zanima, kdaj bo zopet slovenska zabava. Torej, kmalu. Prvo soboto po Veliki noci, dne 8. aprila, ob 7.30 v Melbourne Town Hall. Sicer boste dobili se tozadevna vabilia. Je sedaj vabljeni!

Kot je bilo ze v zadnji stvari Vestnika, je II. izredna seja Zaupnikov Doma, Nadzornega in Upravnega odbora Slovenskega kluba Melbourne odlocila nadaljni potek Doma. Ker je Dom tako vaznega pomena za Slovence v Melbournu, je seja sestavila program o katerem naj odloci slovenska javnost na sestanku, ki bo sklican v bliznji prihodnosti.

Za Moomba je bil razpisan Miss Moomba International natecaj, kjer so se predstavila dekleta vseh narodnosti v narodnih nosah. K sodelovanju je bil povabljen od organizatorjev tudi nas klub, ki je poslal na to tekmovanje v narodnih nosah tri zastopnice. Kot agitator je bil med nasimi dekleti nam dobro poznani g. Leopold Jauk, ki je pridobil tri kandidatkinje: gdc.-ne: Anico Nolan, Rozina Zizek in Aleksandro Ursic.

Dne 27. februarja se je predstavilo 40 kandidatkinj sedemnajstih narodnosti za Miss Moomba Internationale. Mala dvoranica v Melbourne Town Hall je bila kar pisana od narodnih nos. Med nosami evropskih narodnosti so bile predstavnice Azijskih in celo maurska narodna nosa je prisla pred oceno zirija. Najprej je ziri izbral izmed stiridesetih kandidatkinj sedemnajst, izmed katerih je potem izbral deset predstavnic v finale. V sedemnajstoricu narodnih nos je bila izbrana tudi slovenska, ki jo je imela gdc. Rozina Zizek, za finale pa je izpadla. Vsekakor je to lep uspeh, da predstavljam nase narodne nose tudi tuji publiki. Le skoda, da toliko narodnih nos lezi po omarah. Lahko bi se ucili pri drugih narodnostih (Poljakih, Italijanh, Nemcih, Rusih in Ukrnjincih), ki nastopajo v vecji kolici. Nedvomno pa so bile ene najlepших narodnih nos na tem natecaju: rusko-kozaska, japonska, libanonska, nekaj ukrajinskih in tudi slovenke. Prav gotovo pa se lahko opazi povsod, kjer se prikazemo v narodnih nosah, da smo zelo revni, ce pogledamo na bogato izbiro narodnih nos, ki jih imamo.

Ljudje pravijo, da je ta nas Vestnik tako boren. I rav imajo, saj bornejsi res ne more biti. I vendar, ce bi se vsaj kdaj kdo oglasil, pa kaj napisal, predlagal in v glavnem - razumel, bi bilo prav gotovo boljse za Vestnik, nas in - urednika. Da, ce bi...

## Z A D C M S O D A R O V A L I !

\*= " = \* = \* = \* = \* = \* = \*

Za Slovenski dom so od zadnje objave darovalcev v Vestniku, pa do danes (20. marca) darovali naslednji rojaki:

\*\*\*\*\*

G. Martin VENGUST	£ 2-00-0;	G. Štefan PESAK	£ 0-10-0;
G. Janez BORNŠEK	£ 2-00-0;	Prispevki pri odtv. SD	£ 23- 1-0;
G. Marjan OPPELT (H)	£ 1- 1-0;	G. Jože KODER	£ 15-00-0;
Družina RAFOLT (Geelong) H	£ 2- 2-0;	G. Ivan URBAS	£ 5-00-0;
Gdč. Frančiška STIBIL	£ 1- 1-0;	G. Ivan KOVAČIČ S. A.	£ 5-00-0;
G. Joze KAPUŠIN	£ 5-00-0;	Gdč. Julija MRČUN	£ 5-00-0;
G. Janez MIHALČIČ	£ 2-00-0;	G. Franc PURGAR	£ 3-00-0;
G. Franc RUS	£ 1-00-0;	G. Marjan POTOČNIK	£ 5-00-0;
G. Joze BOBEK	£ 1-00-0;	Družina VADNJAL W.A.	£ 1-00-0;
G. Ivan URBAS (H)	£ 0-13-8;	G. Cveto BIRSA	£ 1- 4-0;
G. Miha ROPRET	£ 3-00-0;	G. Srečko KOŠIR	£ 1-00-0;
G. Franc FLAJNIK (H)	£ 0-14-0;	Družina VUČKO	£ 3-10-0;
Gg. Marjan SMAJILA in Edvard SURIHA	£ 2-4 -0;	Gdč. Frančiška ŠTIBILJ	£ 1-10-0;
Družina J. SELIANI	£ 1-00-0;	G. Anton VALENČIČ	£ 1-00-0;
Družina Franc KOMAR	£ 0-12-3;	G. Tomaž MOŽINA	£ 1-00-0;
Franc SMOLKOVIČ	£ 20-00-0;	G. Herman MUSTER	£ 3-10-0;
Družina MOČIČKA	£ 1-00-0;	G. Slavko ŠTRUKELJ	£ 2-00-0;
		SKM	£ 4- 7-1;

\*\*\*\*\*

Vsem rojakom - darovalcem najlepša hvala!

\*\*\*\*\*

Za Zaupnike Doma:

Marjan Lauko l. r.

## POTA IN CILJI SLOVENSKEGA DRUŠTVA

(Članek je vzet iz glasila Sloven. druš. Sydney NAŠ DOM.)

Upamo, da Vam je o m ogih letih poznan namen našega društva: Družiti rojake slovenske narodnosti, jim koliko mogoče vsestransko pomagati ter ohranjati in razvijati slovensko kulturo in življenje v Avstraliji (kreganje ne spada med drustvene cilje, pride pa včokrat pod poglavje "pota", ker smo pač Slovenci - op. pisca) in sicer s prirejanjem iger, zabav, gružabnih večerov, izletov, predavanj itd. S širjenjem slovenske besede in pesmi ter predvsem s posredovanjem slovenskega čtiva, ki ga ima društvo vedno dovolj na razpolago; saj ima med drugim tudi svojo slovensko knjižnico.

Delo društva je zelo otežkočeno in omejeno predvsem zaradi raztresenosti in prezaposlenosti rojakov, dlno zaradi nezanimanja za slovensko stvar med našimi naseljenci, predvsem pa zaradi dejstva, da je vse delo prostovoljno ter da sloni na ramah devetih odbornikov, ki imajo prav tako kot vsi drugi pravico do svojega privatnega življenja in razvedrila.

Dalje str 11.

# SPORT

\*\*\* Znano smučarsko tekmovanje v skokih za "Pokal Hongsberg" je bilo letos v Ljubljani 4 - 5 Februarja.

\*\*\* V Ljubljani so zgradili umetno drsalnišče za hokej na ledu.

\*\*\* Negometar Pirc (Ljubljana) je najboljši strelec golov jesenskega dela prvenstva slov. lige s 8. doseženimi goli.

\*\*\* V Anketi 'Najboljši slovenski sportnik 1960 je zmagoval Miro Cerar'.

\*\*\* Deset najboljših slovenskih športnikov - lestvica.

1. Miro Cerar, telovadec (5686 točke); 2. Marjan Pečar, vučar (5127 t.); 3. Janež Žirovnik, kolesar (4883 t.); 4. Jože Brodnik atlet (4766 t.); 5. Ivo Daneu, košarkov (4532); 6. Janez Teran (m. tenis (4483)); 7. Olga Šikovec (atletinja (3852); 8. Stanko Langer (atlet) 2203); 9. Franc Hafner atlet (2037); 10. Leon Pintar motorist (1236)

\*\*\* V minulih 10. letih so si naslove najboljših slovenskih športnikov razdelili med seboj tako:

Leta 1951 -	Ivan Zupančič	Leta 1956 -	Stanko Langer
" 1952 -	Janez Polda	" 1957 -	" "
" 1953 -	Stanko Langer	" 1958 -	" "
" 1954 -	Frančka Rejavec	" 1959 -	" "
" 1955 -	Stanko Langer	" 1960 -	Miro Cerar.

\*\*\* Svetovna športna novinarska agencija I S K je v svoji anketi izbrala za najboljšega športnika na svetu za leto 1960 VILMO RUDOLPH, atletinja (Z.D.A.)

\*\*\*\*\*

## pred začetkom pisma

( VINKO BELIČIČ )

Ozki pas zemlje visoko nad morjem je en sam oster siv kamen, ena samá draga z rodovitnim dnem in z grmovjem naokoli, ena sama brina, en sam bor. Nič bogastva za mošnjo, a neizmeren pašnik za srce, ki bi se rado oddahnilo od mečev ur, naglice, zvezanosti, boja in žilavega dela. Tam se ljudje ne tarejo. Ograde samevajo v žoltih drenovih grmih in vse je še golo. Ko so ljudje pomrli, izpričujejo njih prihodnost ograde. Nekatere se počasi rušijo ali sesedajo in počiščene trate, ki so ostale po njivicah, prerašča akacija; kamnita prst ji je všeč. Na osojni vzpetini, ki zapira pogled na morje, se še sinjkasto sveti zadnji sneg. Na drugi strani pa je - že skoraj tik meje - prostran pust in gol prostor. Tam kamioni odlagajo nesnago, ki jo privlačijo od spodaj, iz mesta. Po smradu brskajo vrane in drobnejša divjá perjad. Vidiš pa tudi umazane črne roke, ki so iz blata pobirale kruh.... Lahno vleče burja. Podvizaš se, da prideš iz tistega kužnega toka na svet žrak. Dolgo moraš hoditi, gledati beli Nanos, beli Slavnik in nizki trebenški zvonik - dolgo se moraš spraševati: "Kam s smetmi?" Zakaj tisto odlagališče smeti je zmirom širše in odurneše... .

(Nadelovanje Vinko Boličič: PRED ZAČETKOM PISMA).

Bili smo že blizu doma.

"Očka, glej tisti vrt nad Mrčnim dolom!" Miki je obstal z iztegnjeno roko. "Kakšen lep vrt za tistim zidom, kaj? Koliko je tam poleti ptic! Tam bi se igrali - pod tistimi bori in smrekami, kaj? Tam bi se skrivali?"

"O, bi se!"

"Kaj bi naredil ti, če bi ti ga kdo prodal?"

"S čim naj ga pa kupim?"

"Ne - tako sem mislil: če bi ti ga kdo podaril?"

"O ti fant moj, kdo ti bo danes kaj takega daroval!"

"Takole... če bi kakemu kralju rešili življenje... kaj misliš?"

Nanaglo me je pogledal z velikimi nedolžnimi očmi.

"Oh, ko pa kraljev ni več - in tudi ti, Miki, si vse prej ko Herkul!"

Janezek je zeleni teloh, drenovo vejico in zadnje zvončke prinesel do doma. Dolgo pot je prehodil in ponosen je bil, da ga ni nihče nič nesel. Zato pojde po veliki noči tudi na Volnik. Zdaj gre lahko že kamorkoli - kot drugi!

Komaj je očka odprl pisalni stroj, da nekomu odgovori na pismo, in se je izpod valja zabelil papir - že je bil mali zraven.

"No, no, nič! Kar še lepo riši - glej, koliko svinčnikov sem ti dal! To ni zate!"

Mali pa ni odtrgal oči od tipk. Nekdaj ni bilo zanj večjega užitka nego vseh deset prstkov hkrati spustiti na gladke, okrogle, hladne tipke, da je pred valj strumno šinila gosta vrsta kovinastih paličic im obstala. Kakošno zmagošlavje! In potem udarjanje po črnem vzvodu, ko se valj v enakih poskokih samozavestno pomika na levo! Nenadno cikne zvonček in potem ne gre valj nikamor več! Kdo bi se tedaj mogel premagati da ne bi pritišnil na žividečo tipko! Pa se ni nič zgodilo, naj je še tako pritiskal. Šele ko mu je očka potegnil valj spet na desno, do koder je šlo, se je pokazala moč rdeče tipke: valj je sunkovito udaril na levo, da se je stresnil ves teški stroj. "Ti je všeč, kaj, ta igra? Pa ne bo nič, ljubček! Stroj ni za otroke. Ko boš velik!"

Zdaj pa Janezek že ve, kaj se sme in kaj je prepovedano. Biti mora pameten. Stevilke do sto že pozna: naučil se jih je, ko je z njimi pokrival tombolsko matico. Kadar se vrača iz vrta - jutranja pot vanj je presegla - naglaš prebira hišne številke in gleda zmagošlavno kot da osvaja hišo za hišo. S črkami je teže, ker jih je preveč.

"Očka, poglej balonček!" Prstek se dotika tipke Q. Potem pokaže drugo. "To je kača!" "Bravo! Z je res podoben kači. Ti si pa mojster - povej še kaj!"

Medtem ko Janezkove žive oči napeto potujejo od tipke do tipke, se očka drži na smeh in posluša otrokovo modrost. Malemu je tudi S kača, T mu je kladivo, Y frača, O krogla, P pištola, D oder -

"Oder? Kje si ga pa videl?"

"Kaj ne veš, da sta Andrejček in Miki naredila oder za lutke?"

"A, saj re! - No, kaj je pa to?" Očka je pokazal W.

Fantiču je glavico kar razganjalo.

"No, kaj pa ima očka? S čim se tako rad igraš?

"To je meter!" je zavpil. Vsa napetost se mu je v hipu sprostila. "In tole je dežnik." Bil je J. "To pa je tunel." Bil je U.

"Počasi boš moral reči predor, saj pojdeš kmalu v šolo."

"To pa je posteljica od Ježuška!" je zažarel mali in vrtal v tipko X. "Posteljica od Ježuška!"

"Zdaj pa, ko sva se tako lepo pogovorila, pojdi spet k svojim igračam. Jaz moram pisati teti Ronki".

Očka zbira misli za prvi, poglavitni stavek. Šele danes je videl, kje zavije proga čez mejo. V ostrem ovinku se iztrga borom in kamenju ter izgine pod mostom. Sivorjava vasica na pobočju je že onstram... Tista vasica neznanega imena ("Orlek", bo še nocoj videl na zemljevidu) je že tam, kjer nalomljena generacija veže minulost z bodočnostjo.

Nalomljena generacija....

Nima vere ne zaupanja, da bi gledala vanj, v strahu pred največjim trpljenjem ne gleda niti načaj. Čuti, da gre čeznjo val, ki mu ni kos. Manjka ji poguma, da bi razvaline čimprej prerasla trava in jih skrila tujim očem.

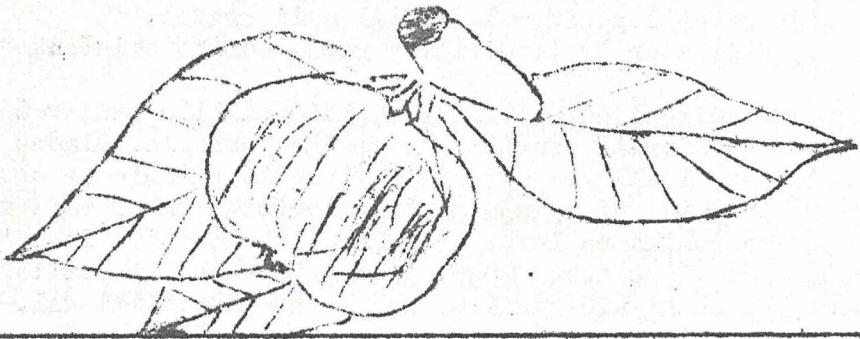
(Nadelovanje Vinko Beličič: PRED ZAČETKOM PISMA".)

Previsoka so ji bila že leta, preizbrušena je že bila, da bi se mogla upogniti; zato se je nalomila in bo nalomljena tiho izhirala... z onemoglim, zatritim ugovorom, saj je bila ob toliko obetih opeharjena.

"Nihče te ne vpraša, kaj si bil prej. Nihče ne brska po tvoji preteklosti. V maju leta petinštiridesetega se ja začelo novo življenje. Poglavito in edino važno je to, da si zdaj voljan služiti. Če si sprejel in si zvest in se nič ne vračaš v svet nekdanjih idealov, ne boš trpel pomanjkanja"

Kdor je sprejel in je zvst, pa je moral podreti most, po katerem je prišel iz preteklosti; moral je pozabiti vse tiste na onem bregu. Zaman torej čakam da bi prišel kdo in mi porekel: "Pa bi se le vrnil .... več bi nas bilo in laglje bi prenašal, laglje bi upali." Nikogar ne bo s tem povabilom vere in poguma, zato ker je ljubezen obupala in se skrila. Nikogar ne bo, zakaj vsak je moral popustiti in zdaj ni več do kraja čist. Ne prenese več spominov polnega pogleda mojih oči - v njegdvem srcu ni več skritih kotičkov zaupnosti, v njem je ena sama kovinsko svetla ravnina.

"Vse popoldan smo hodili po Krasu, a dolga je ta zima, nič ptičjega petja nismo še čuli, še zmerom vleče neprijetno od zahoda," je začel.



\* SLOVENSKA TVRDKA \*

# Dr. J. KOGE

G. P. O. BOX 670, PERTH, W. A.

VSEM SLOVENICEM ŠIROM AVSTRALIJE JE ZNANO, DA JE NAJBOLJŠA NAROČATI DARILINE POŠILJKE PRI TEJ TVRDKI, KI JE NAJSTAREJŠA IN NAJVEČJA?

Obenite se na to tvrdko:

za darilne pošiljke vseh vrst (hrane in tehničnih predmetov);

za vpoklic deklet (zaročenk). Vsem tistim, ki naročajo pakete pri nas, dajemo informacije zastonj!

Če nimate pri roki našega cenika, lahko naročite dabilno pošiljko po ceniku katerekoli tvrdke z darilnimi pošiljkami.

Pri nas lahko naročite tudi gramofonske plošče, slovarje, vadnice angleškega jezika, slovenske knjige (Knjiga o zdravju in boleznih) itd. .

Da ima naša tvrdka še vedno neomejeno zaupanje naših rojakov, je najboljsi dokaz dejstvo, da smo ob Božiču imeli več naročil za Slovenijo kot katerakoli druga slična tvrdka v Avstraliji.

Zastopnik za Vic.: Mr. J. VAH, 2 Kodre st., St. Albans, VIC  
tel: FB 4806

Zast.: za NSW: Mr. R. Olip, 65 Moncur St. Woollahra NSW, tel: 65-9378

April, 1961

(Nadaljevanje poto in cilji slovenskega društva.)

Že samo to, da je imelo društvo v lanskem letu le okrog 50 finančnih članov, namesto vsaj 500, je dovolj jasen dokaz, da bo letos treba v pri vrsti urediti in dvigniti število članstva. Da pride na ples 400 ali 600 ljudi, je zelo lepo, namenu društva pa to dejansko le malo pošaga. Žalostno je, da po vsem trpljenju, ki smo ga prestali mi in naši očetje ter pradedje, še nismo prišli do iste stopnje narodne zavesti kot jo imajo črnci v Afriki. Izgleda, da se v najbolj slovenski luči pokazemo, kadar smo pijani, kričimo in se ceremo tako, da nas je slišati par uric naokrog. Žalosten zaključek, a resničen! Inše nekaj slovenskega nam je ostalo - jamranje. Jamramo, ker imamo le eno hišo, ali le dva avtomobila, hladilnik, radio in televizijo. Ko smo bili potaboriščih, nismo nič jamrali. Takrat smo delali in žrtvovali za skupnost, ker smo se zavedali, da lahko le v skupnosti vzvržimo. Kako kratki spomin imamo! Danes rojakov nocemo srečevati, ker se utegne zgötiti, da je kdo manj ngrabil kot mi in bi nas morda prosil pomoči. Prevzela nas je misel, da je rojak v potrebi mrčes, ki ga žal ne moremo pokončati - lahko se mu pa izognemo. In to tudi vestno delamo; zato ne sodelujemo nikjer, kjer diši po slovenstvu, govorimo pa na debelo o tem, kakim Slovinci smo! To pa za vsak slučaj; če bi se morda doma spremenilo, ali še bomo slučajno slični dat domov, pa tudi, če bi kdaj iskali delo pri kakšnem narodno-zavednem človeku. "Bodi zavarovan na vse strani", je bilo že med revolucijo priljubljeno geslo. Toda, takrat je šlo za glavo! Danes je drugače. Tu ne gre za življenje posameznikov. Gre za življenje članov slovenskega naroda, ki že stoletja živi v najlepšem predelu Evrope med nemštvom, italijanstvom in jugoslovanstvom, pa ima še vedno v sebi moč, da je in bo ostal slovenski narod. Že zaradi tega dvo-milijonskega naroda, sestavljenega iz naših očetov in mater, bratov in sestra, prijateljev in znancev, je naša dolžnost, da prenehamo z brezbrižnostjo do slovenstva v tujini ter da po svoji moči sodelujemo pri vsem, kar koristi slovenstvu in mu daje dobro ime v tujini.

=====  
\*\*\*\*\*

T

Dne 8. (sobota) aprila

ob

Q

7.30 h

PRAH -

ivečer

RAN



Town Hall



Vabljeno!

Morda želite vpoklicati v Avstralijosvoj-  
ce ter zanje plačati prevoz? potem  
se obrnite na potniški  
urad:

**D O R A**

6a Elizabeth St.,  
MELBOURNE C 1

Tel: MF 6178 zveč.: JJ 2630  
1\*\*-\*\*-\*\*

PRODAJA LADIJSKIH, LETALSKIH, ŽELEZNIŠ-  
KIH VOZOVNIC ZA VSE DILE SVETA \* DIREK-  
TNI LETALSKI PREVOZ IZ JUGOS. V AVSTRA-  
LIJO ZA GOTOVINO ALI POGOJNO ODPLAČILO  
POJASNILA ZA POTOVANJE, POTNE DOKUMENTE  
PREMOS DINARJA

*A. Matulaj* Tel.:  
JW 3678  
**KROJAŠKI S**  
64 Spencley St., CLIFTON HILL

Izdeleka vse vrste oblek, plaščev in  
po novi modi. Posebno se priporočamo  
za poročne obleke. V zalogi imamo ve-  
liko izbiro čevljev in perila!

Gglašujo. 9  
»Sestriški.

CENE OGLASOV: na celi strani 80/-!  
polovica strani 40/-  
četrtina strani 20/-  
Standard oglas 13/-

Pri nas lahko v slovenščini obrazložite  
kakšno vrsto pričeske želite.....

*Shill Ann's Beauty Salo*  
165 Sydney Rd., COUVURG

\*\*\*\*\*

TRAJNO KODRANJE LAS Z NAJMODERNEJŠIMI  
SREDSTVI!

Do nas Vas pripelje tramvaj št. 19, 20  
in 21. Tram stop št. 34.

STROKOVNI NASVETI BREZPLAČNI!

Tel.; FM 2288

**Tiskarna**  
171 Nicholson St.,  
East BRUNSWICK

VAM LAHKO  
IZDILA: tiskanje  
računov, vsakovrstnih  
blokov, naslove tvr-  
dk na ovitkih in pis-  
mih - najrazličnejše  
vizitke, poročna oznani-  
la itd.

PRIPOROČAMO SE!

**EDEN** Prodajate?  
Kupujete?  
Hišo, zemlji-  
šče? Obrni-  
te se na to  
poznamo tvrdko, kjer  
je tudi naš slovenski  
zastopnik, s katerim  
se pogovorite lah-  
ko po domače!!  
4 Pascoe Vale Rd.  
Moonee Ponds Zahtevajte:  
\*\*\*\*\* Maks  
Po urad, urah se Hartmana!  
obrnite za vse infor-  
macije na tel. štev.  
36-6432 **estate**

T CONTINENTAL SMALL GOODS  
e l : J W  
l : J W  
6 : J W  
6 : J W  
5 : J W  
5 : J W  
6 : J W  
6 : J W  
• : J W

*John Flominik*  
213 St. George Rd.,  
F I T Z R O Y

VAM NUDI NAJRAZLI-  
ČNEJŠE MESNE IZDE-  
LKE:  
hrenovke, kranjske klobuse in

SPECIALITETE:

Strassburger, galic, liberwurst  
itd...

Obiščite nas in se prepričajte!